

VOKIETIJOS¹ LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr. 4 (489)

1998 gruodis / Dezember 1998

IŠRINKTA NAUJOJI VOKIETIJOS LB TARYBA

Vokietijos LB Taryba yra Vokietijos lietuvių seimas. Ji, susidedanti iš 15 narių, yra renkama kas treji metai laisvu, visuotiniu, slaptu ir tiesioginiu balsavimu. Ji nustato Bendruomenės veiklos gaires, atsako už jos turtą ir renka vykdomuosius organus, visų pirmausia Vokietijos LB valdybą. Naujosios Tarybos rinkimai įvyko korespondenciniu būdu š. m. lapkričio 22 d. Balsavo 438 nariai (50,29% iš 871 pasiekiamų narių). Balsų dauguma į Tarybą išrinkti:

1. Šmitas, Andrius	330 balsai	9. Jankūnas, Edmundas	208 balsai
2. Bartusevičius Tomas	305 - " -	10. Lipšys, Arminas	208 - " -
3. Baliulytė, Dalia	302 - " -	11. Lipšienė, Bronislava	207 - " -
4. Šmitienė, Marija	295 - " -	12. Nevulis, Petras	189 - " -
5. Bartusevičius, Vincas	268 - " -	13. Žaliukas, Romas	180 - " -
6. Šiugždinis, Antanas	256 - " -	14. Buivys, Mečislovas	175 - " -
7. Šneideris, Robertas	224 - " -	15. Jelis, Valdas	172 - " -
8. Lenertas, dr. Vilius	217 - " -		

Kandidatais liko:

16. Odinis, Petras (170), 17. Henke, Dalia (168), 18. Lipšienė Teresė (165).

*Sveikiname Vokietijos LB Tarybos narius, apylinkių vadovus, visus LB narius ir
kitus Informacijų skaitytojus, ypač dėkojame bei jų seimas
ir linkime, kad Kalėdų laikas būtų šventis džiaugsmu, santarve ir dėkingumu vienas kitam.
Palaimos ir sėkmės 1999 metais!*

**Vokietijos Lietuvių Bendruomenės ir
Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdybos**

VOKIETIJOS LB DARBUOTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Tradicinis Vokietijos LB darbuotojų suvažiavimas, į kurį kviečiami Bendruomenės centrinių organų nariai, apylinkių pirmininkai ir lietuviškų įstaigų bei organizacijų atstovai, bet kuriame dalyvauti gali visi nariai, įvyko š. m. lapkričio 13-15 d. Romuvoje Hüttenfelde.

Penktadienį, lapkričio 13 d. vakare, Kauno metropolitas arkivysk. Sigitas Tamkevičius asistuojamas kun. Jono Dėdino ir gimn. kapeliono kun. Alfonso Kelmelio, laikė šv. Mišias už prieš dešimt metų mirusius tėv. Alfonsą Bernatonį ir kun. Bronių Liubiną. Mišiose, kurios įvyko didžiojoje Romuvos pilies salėje, dalyvavo gimnazijos mokiniai ir mokytojai, apylinkių lietuviai, mirusiųjų bičiuliai ir suvažiavimo dalyviai. Pamokslą pasakė kun. J. Dėdinas. Jis nušvietė mirusiųjų gyvenimą, išskeldamas jų didelius nuopelnus Vokietijos lietuviams ir ypač Vasario 16 gimnazijai.

Tėv. Alfonsas Juozas Bernatonis, OFM Cap. (1914 09 16- 1988 06 07) buvo ilgametis Vokietijos lietuvių katalikų sielovados direktorius, vaikų stovyklų organizatorius, Vokietijos LB Tarybos narys, jos prezidiumo pirmininkas, Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdybos pirmininkas. Daugiausia jo iniciatyva ir rūpesčiu gimnazijai buvo nupirktas pilis Hüttenfelde. Gimnazija ir jos išlaikymu jis rūpinosi iki paskutinės savo gyvenimo dienos.

Kun. Bronius Liubinas (1924 02 11-1988 08 07), po studijų Eichstätte ir Romoje (teologijos licenciatas, šv. Rašto licenciatas) buvo Vatikano radijo lietuviškų radijo valandėlių vedėjas, nuo 1950 m. pabaigos Tübingeno lietuvių kapelionas, Lietuvių katalikų sielovados įstaigos Dieburge darbuotojas, nuo 1952 m. lietuvių darbo kuopų prie amerikiečių armijos kapelionas, ilgametis Vokietijos LB Tarybos ir Valdybos narys, Vasario 16 gimnazijos mokytojas ir direktorius, reikėsi Lietuvių fronto bičiuliuose ir ypač spaudos darbe, būdamas jų informacijos biuro ELI vedėju.

Po mišių dalyviai turėjo galimybę susitikti su arkivysk. S. Tamkevičium. Berniukų bendrabučio salėje arkivyskupas papasakojo apie buvusią padėtį Lietuvoje, kada jam teko reda-

guoti pogrindžio leidinį LKB Kroniką, apie persekiojimus ir savo kaip tremtinio išgyvenimus. Jis atsakinėjo ir į gausius klausytojų klausimus.

Tą patį penktadienio vakarą VLB valdybos priėmimu buvo pradėtas suvažiavimas, kurio metu buvo atidaryta E. Jankūno ir T. Bartusevičiaus paruošta Vokietijos lietuvių gyvenimo nuotraukų paroda. Parodą norima plėsti, kad joje atsispindėtų visų LB apylinkių gyvenimas ir veikla. Todėl pakartotinai prašomos apylinkių vadovybės ir pavieniai asmenys, turinčios/tys įdomių ar būdingų nuotraukų, jas atsiųsti VLB valdybai.

Suvažiavimo darbo posėdžius šeštadienio rytą pradėjo ir jiems vadovavo VLB valdybos pirmininkas Antanas Šiugždinis, sekretoriavo reikalų vedėjas Tomas Bartusevičius. Pradžioje atsistojimu buvo pagerbti per praėjusius metus mirę Bendruomenės nariai. Sekė pranešimai.

Savo pranešime **Bendruomenės pirmininkas** A. Šiugždinis nurodė, kad VLB persiorganizavimo procesas yra užbaigtas. Šiuo metu veikia 15 apylinkių: Berlyno, Thüringeno, Saksonijos, Hamburgo, Salzgitterio, Hageno, Köln-Bonnos, Essen-Mülheimo, Schwetzingeno, Romuvos, Stuttgarto, Rastatto, Memmingeno, Müncheno ir Lübecko. Šios apylinkės turi savo rinktas valdybas ir veikia savarankiškai. Nariai, kurių gyvenvietėje nėra veikiančios apylinkės, įrašyti į VLB valdybos sąrašą.

VL Bendruomenėje registruoti 955 nariai. Praėjusiais metais į Bendruomenę įstojo 73 nauji nariai, betgi lietuvių, gyvenančių Vokietijoje, yra žymiai daugiau. Didelė problema yra, kad nariai, pakeitę savo gyvenamąją vietą, nepraneša naujo adreso. Taip pat sužinoma ir ne apie visus mirusius narius. Mėginama kiek įmanoma įjungti į Bendruomenę ir naujai iš Lietuvos atvykusius tautiečius, kurių skaičius nuolat didėja. Nario mokestis kaip visuomet sunkiai surenkamas. Tas iš dalies priklauso ir nuo LB apylinkių vadovybės pastangų bei galimybių.

Vokietijos LB
darbuotojų suvažiavimo
dalyviai

(nuotr. M. Dambriūnaitės-Šmitienės)

VLB valdyba palaiko gerus ryšius su Lietuvos Respublikos ambasada Bonnoje, Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamentu Vilniuje, PLB valdyba ir kitomis įstaigomis.

Parama iš Bonnos 1998 m. gauta panaši kaip ir ankstesniais metais. Kaip ateityje klostysis reikalai, dar neaišku. Šiais metais pirmą kartą gauta parama kai kuriems projektams ir iš Lietuvos.

Vokietijos LB valdybos Informacijos išeina 4 kartus per metus. Kokybė gerinama tiek technikos, tiek turinio atžvilgiu. Vieno numerio atspausdinimas ir išsiuntimas kainuoja DM 1,96. Išsiuntinėjama apie 900 egzempliorių. Jas gauna VLB nariai bei kiti lietuviai Vokietijoje, kitų kraštų lietuvių Bendruomenės valdybos, spauda bei įstaigos Lietuvoje. Šalia VLB valdybos Informacijų išeina Romuvos, Stuttgarto ir Muncheno apylinkių aplinkraščiai, taip pat Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos Kibirkštėlė. Pirmininkas ragino ir kitas, ypač didesnes LB apylinkes, leisti informacinius leidinėlius ir tuo būdu sustiprinti ryšį tarp apylinkės valdybos ir jos narių.

Hüttenfelde įvyko centrinis Vasario 16 minėjimas, kuriame pagrindinę kalbą pasakė LR ambasadorius Vokietijoje dr. Zenonas Namavičius. Sveikinimo žodžius tarė ir kai ku-

rie minėjime dalyvavę Vokietijos politikai. Kitais metais Hüttenfelde minėjimas vyks vasario 20 d. Mišioms pažadėjo atvykti Korno arkivyskupas Joachimas kardinolas Meisneris.

Europos lietuviškųjų studijų savaitė dabar vėl vyksta Hüttenfelde. VLB valdyba perėmė pasruošimo darbus. Paskaitininkai kviečiami iš Lietuvos ir išeivijos. Kitais metais 46 Europos LSS vyks liepos 11-18 d. Jos metu dvi dienas vyks PLB pirmininkų susirinkimas, o liepos 17 d. numatoma suruošti Lietuvių chartos 50 metų paskelbimo jubiliejaus paminėjimą, kartu prisimenant Pasaulio LB įkūrimą. Į minėjimą atvyks LR prezidentas Valdas Adamkus. Taigi, Valdybos laukia dideli darbai, kuriems bus reikalinga ir visų apylinkių parama.

VLB valdyba susilaukia ir svečių. Pavasarį, grįždamas iš Lietuvos, lankėsi PLB pirmininkas Vytautas Kamantas su žmona, vėliau - Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento vicedirektorius S. Kulbauskas bei tarnautojai A. Kairys ir A. Kuodytė. Studijų savaitėje dalyvavo ir paskaitą skaitė Lietuvos seimo pirmininko pavaduotojas Romualdas Ozolas. Su Valdybos darbu susipažino Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento direktorius dr. Remigijus Motuzas.

Būdamas Vokietijoje, LB būstinėje visuomet apsilanko ir seimo narys Antanas Račas.

Ateityje numatoma ir toliau reguliariai leisti Informacijas, surinkti kiek galima daugiau apylinkių dokumentų Kultūros instituto archyvu, rengti tradicines Bendruomenės šventes ir kitus renginius, ieškoti naujų būdų ir galimybių Bendruomenės veiklai pagerinti, prisiiderinant prie esančios padėties. Kitas svarbus uždavinys tai dėti visas pastangas Vasario 16 gimnazijos išlaikymui, nes be jos būtų daug sunkiau ir lietuvių bendruomenei Vokietijoje. Romuvos sodyba, kur yra VLB valdybos būstinė, Vasario 16 gimnazija ir Lietuvių kultūros institutas, yra Vakarų Europos lietuvių kultūros centras, kurio išlaikymas turėtų rūpėti visiems lietuviams.

Įprasta centrinių Bendruomenės organų bei apylinkių veikla buvo aprašyta Informacijose, todėl čia nebus kartojama, o tik pateikiami papildymai ir įdomesni įvairių apylinkių veiklos aspektai.

Apie **LB Hageno** apylinkės veiklą pranešė jos pirmininkas Valdas Jelis. Hageno apylinkėje šiais metais susituokė viena porėlė ir penki naujagimiai padidino apylinkės gretas. Narių tarpe palaikomi glaudūs asmeniškai ryšiai – bendraujama vieni su kitais ne tik sueigų metu, bet ir privačiai. Jau anksčiau kilusią idėją surengti Šiaurės Rheino-Westfalijos (NRW) krašto lietuvių apylinkių bendrą sąskrydį pavyko surengti su aktyviais kaimyninių Köln-Bonnos ir Essen-Mülheimo apylinkių žmonėmis š. m. spalio 24 d. Düsselдорfe. Susirinko per du šimtai žmonių. Dauguma dalyvavusių buvo jaunimas, ir jaunos šeimos. Svečiais buvo PLB vicepirmininkas bei Vokietijos LB valdybos reikalų vedėjas Tomas Bartusevičius, kuris perdavė ir abiejų organizacijų sveikinius, Vilniaus universiteto istorijos fakulteto prodekanas doc. dr. Zenonas Butkus, konsulas Vytautas Gudaitis, kuris perdavė LR ambasadoriaus sveikinimą ir padarė pranešimą apie savo veiklą, bei kiti ambasados darbuotojai.

Po atidarymo ir kalbų koncertavo šio regiono meno artistai. Vokalistas Algis Lunskis iš Bonnos, trimitininkas Valdemaras Jankus iš Mönchengladbacho ir pianistė Julia Selčins-

kaitė su Christian Ebberzu iš Dūreno atliko lietuvių bei kitų europiečių kompozitorių kūrinius.

Vakaro metu vyko šiltai žiūrovų priimta madų paroda. Tai Gintarės Liesmann iš Kōlno atelje pasirodymas. Manekenės, daugiausia lietuviškos, pademonstravo senovinių ir šiuolaikinių drabužių kolekciją. Ši profesionali grupė pažįstama plačioms informacijos priemonėms. Gintarės rūbus užsako bei nuomoja teatrai ir televizija.

Sąskrydį pajvairino dizainerės Renatos Moser iš Pulheimo darbų paroda. Vakare grojo ir dainavo muzikantas Jonas Preikšaitis iš Ludwigsburgo. Taip pat vyko lietuviškų daiktų loterija, kurioje visi bilietai laimėjo nors ir mažą laimikį.

NRW lietuviškas sąskrydis Düsselдорfe, tai karo ir pokario lietuvių tradicijos pavykęs atgavimas. Tikimasi, šį gražų paprotį ilgus metus išlaikyti.

Pagal VLB Statuto § 8 “Kiekvienoje Vokietijos vietovėje, kur nuolat gyvena ne mažiau kaip 5 nariai, gali būti įkurta Bendruomenės apylinkė”, todėl Hageno apylinkės pirmininkas Valdas Jelis, baigdamas savo pranešimą, ragino: “Kurkime lietuviškus žiburėlius kiekviename mieste, rinkimės į didesnius regioninius židinius, neleiskime užgesti bendram lietuviškam laužui!”

Apie **LB Bonn-Kōlno** apylinkę raštu pranešė jos pirmininkė Jūratė Nōthen. Ji rašo: “Svarbiausias apylinkės veiklos rodiklis – 100% jos narių skaičiaus išaugimas per pastaruosius dvejus metus: šiuo metu apylinkės sąraše yra 76 asmenys. Žinoma, tai nėra vien mūsų nuopelnas, ir čia sakome aciū Lietuvos Respublikos ambasadai Bonnoje, išduodančiai nemokamas visas į Lietuvą VLB nariams, ir tokiu būdu skatinančiai lietuvius Vokietijoje burtis į Bendruomenę. Šis narių skaičiaus padidėjimas atskleidė ir naujas problemas: kartų, požiūrių, papročių skirtumas ir trintis trukdė darnesniai ir našesniai darbui.

Per šį laikotarpį buvo surengtos Bonnoje, Annabergo pilyje dvi pavasario šventės – 1997 m. gegužį ir 1998 m. gegužį. Kiekvienoje da-

lyvavo daugiau kaip po 100 žmonių. Išsamesnius įspūdžius apie šias gegužines galima buvo pasiskaityti Informacijose.

Su dideliu entuziazmu padėjome organizuoti Šiaurės-Rheino Westfalijos lietuvių sąskrydį Düsseldorfėje.

Labai džiaugiamės atvykus į Vokietiją naujam mūsų katalikų kunigui – Ričardui Rutkauskui. Kartu su juo ir evangelikų kunigu diakonu Valdu Jeliu iš Hageno padėjome organizuoti šv. Mišias, Annabergo pilyje, Bonnoje, Wald-Niel (Mönchengladbache), kuriose stengsimės reguliariai lankytis

Nepavyko įgyvendinti organizuotos kelionės į Romą – iki nustatyto termino nebuvo susirinkęs reikiamas dalyvių kiekis.

Sunku buvo rinkti nario mokesčių – keli nariai pakeitė gyvenamąją vietą, kai kurie nedalyvavo mūsų renginiuose, o neturėdami savo sąskaitos banke, tik asmeniškai galime priimti grynus pinigus. Todėl skubiausias mūsų uždavinys – galų gale atsidaryti sąskaitą ir sutvarkyti nario mokėjimo mechanizmą.

Rugsėjo mėnesį ataskaitinio susirinkimo metu išrinkta LB apylinkės Valdyba (pirmininkė – Jūratė Nöthen, pavaduotojai – dr. Arnoldas Gintautas ir Edgaras Schartner, sekretorė – Daiva Jankus, išdininkė – Dalia Endruschka. Valdyba kiek galėdama stengsis ir toliau burti tautiečius, teikti pagalbą vargstantiems lietuviams, organizuoti šventes, informuoti apie renginius.

Naudodamasi šia proga nuoširdžiai kviečiu visus į šiemetinę Kalėdų Senelio šventę sekmadienį, gruodžio 6 d., 15.00 val., Bonnoje, Annaberge, po lietuviškų šv. Mišių. Taip pat iš anksto norėtume pranešti ir pakviesti į mūsų jau tradicija tapusią gegužinę, kuri įvyks kitais metais gegužės 8–9 d. Annaberge (smulkesnė informacija per Daivą Jankus, tel. 02166 – 370999).

„Ir baigdamą norėčiau nuoširdžiausiai padėkoti mūsų visų mylimam Ambasadoriui dr. Zenonui Namavičiui, visai šauniai Lietuvos Ambasados Bonnoje komandai, kurių bendradarbiavimu ir parama džiaugėmės visus šiuos

metus. Tikrai labai liūdėsime, išlydėję juos į Berlyną,” – baigia savo pranešimą Jūratė Nöthen.

Apie **LB Memmingeno** apylinkės veiklą pranešė jos pirmininkė Herta Schäle. Ji savo pranešime išsakė savo apylinkės bėdas. Kadangi nariai sensta ir vienas po kito pasitraukia iš gyvųjų tarpo, todėl ir renginiuose dalyvauja vis mažiau žmonių. Šiais metais buvo suorganizuotas labai kuklus nepriklausomybės šventės minėjimas, kuriame dalyvavo tik 20 žmonių. Po paskaitos ir keletos eilėraščių, buvo tarpusavyje pabendrauta prie pirmininkės ir jos vyro paruoštų užkandžių ir gėrimų. Minėjime dalyvavo ir latvių bendruomenės pirmininkas, kuris šių metų vasarą mirė, ir svečias iš Vilniaus.

Per metinį narių susirinkimą ta pati valdyba sutiko eiti toliau savo pareigas, nes niekas kitas perimti pareigų nesutiko. Valdyba, nenorėdama visiškai uždaryti apylinkę, susitarė laikas nuo laiko pasitarti, kas kokias pareigas ir kaip atliks.

Šiais metais apylinkės narės Vanda Povilavičienė šventė savo 85 metų ir Eugenija Januškienė savo 75 metų gimtadienius. Pirmininkė jas aplankė ir pasveikino lietuvių LB apylinkės vardu.

Per praėjusius metus mirę apylinkės nariai:

Damijonaitienė Genė, gimusi 1922 metais, mirė vasario mėnesį.

Radzevičius, Kasparas, gimęs 1921 metais, mirė kovo mėnesį.

Staliauskas, Vladas, gimęs 1920 metais, mirė gegužės mėnesį.

Lietuvių bendruomenei nepriklausęs Butkus, Juozas, gimęs 1935 metais, mirė liepos mėnesį.

Apie **LB Schwetzingeno** apylinkės veiklą pranešė jos pirmininkas Jonas Vitkus. Apylinkė turi 44 narius – 13 moterų ir 31 vyrą, jauniausia narė 32 metų, vyriausias narys 84 metų. Nuo paskutinio pranešimo mirė trys vyrai ir viena moteris. Valdybos nariai dalyvauja narių laidotuvėse ir padeda ant kapo gėlių, o jubilatus pasveikina laišku arba telefonu. Valdyba ruošia metinius narių susirinkimus, renkami nario mokesčiai, kuriuos nariai mielai susimo-

ka. Apylinkė turi einamąją sąskaitą Schwetzingeno taupomojoje kasoje, kad nariams, kurie gyvena toliau, būtų patogiau sumokėti solidarumo mokesčių. Nariai susitinka du kartus per mėnesį. Renginiai buvo aprašyti Informacijose.

Apie **LB Müncheno** apylinkės veiklą pranešė jos pirmininkas Robertas Šneideris. Apylinkė dar gyvuoja neblogai, nors per paskutinius metus dėl įvairių priežasčių veikla sumažėjo: mirė Alina Grinienė, kuri visuomet pagyvindavo, paskatindavo ar net inicijuodavo daug Müncheno lietuvių apylinkės renginių, Müncheno arkivyskupijos ordinariatas nuo balandžio mėn. nutraukė Lietuvių katalikų patalpų finansavimą, todėl ir šios patalpos, kuriomis visada naudojosi ir Müncheno lietuvių apylinkė, užsidarė.

Dar suspėta tose patalpose paminėti, kaip ir kiekvienais metais, Vasario 16-ją ir balandžio pabaigoje Motinos dieną. Netekę liet. katalikų namų, Müncheno arkivyskupijos pagalba radome prieglobstį rumunų katalikų patalpose, kurios ir didesnės ir geresnės, bet vis tiek tai jau ne savos.

Prie pat naujų patalpų (Am Sendlinger Tor, Kreuzstr. 16) yra bažnytelė, Kreuzkirche, kurioje kiekvieną mėnesio trečią sekmadienį 14.00 val. vyksta lietuviškos pamaldos. Pamaldas laiko kun. Mindaugas Puidokas, baigęs Kauno kunigų seminariją ir šiuo metu studijuojantis Eichstätto katalikų universitete. Po mišių būna pobūvis prie kavos puoduko, pyrago ir kitų užkandžių.

Narių skaičius dėl keletos mirties sumažėjo – dabar turime 68 narius, bet dar tiek lietuvių gyvena Münchene, kurie dalyvauja LB apylinkės veikloje Nario mokesčių moka beveik visi.

Müncheno aplinklaiškio šiais metais neišleistas nė vienas numeris, nes buvęs leidėjas Tomas Makaras gyvena 100 km nuo Müncheno ir labai užsiėmęs, taip pat nebėra Alinos Grinienės, kuri nuolat paskatindavo ir pati padėdavo.

Apie **LB Romuvos** apylinkės veiklą pranešė jos pirmininkė Raimunda Jankūnienė. Apylinkė

turi 132 narius, naujai įstojo 11 narių, nario mokesčių 1997 metais susimokėjo 81 narys, o 1998 dar tik 47. Apylinkė turi banke sąskaitą ir nariai ten gali pervesti solidarumo mokesčių, bet dažniausiai nariai susimoka per pobūvius.

LB apylinkės valdybą sudaro Raimunda Jankūnienė – pirmininkė; Adolfas Margevičius – pavaduotojas; Arminas Lipšys – išdininkas; Ramunė Buivienė – sekretorė; Martynas Lipšys – narys.

LB Romuvos apylinkės aplinkraštis išeina 3-4 kartus metuose. Buvo surengtas Karnavalo balius su satyros ir jumoro programa, kuri numatoma rengti ir kitais metais. Iškyloje dvi-račiais dalyvavo nedaugelis narių, nes iš anksto nebuvo galima pramatyti, koks bus oras ir vėlokai apie iškylą pranešta.

Romuvos apylinkė, Moterų klubas, parapija ir pavieniai žmonės parėmė Vasario 16 gimnazijos šokių grupę, dalyvavusią Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventėje pinigais (surinkta 1 200 DM), bei nupirko ir pasiuvo grupei reikalingą aprangą.

Apie **LB Salzgitario** apylinkės veiklą raštu pranešė jos pirmininkė Bronė Modersbach. Apylinkė turi 46 narius, visi moka solidarumo mokesčių. Metų bėgyje buvo pažymėtos visos tautinės šventės, o birželio 6 d. visa apylinkė paminėjo dr. Šilinės 70-ųjų gimtadienį. Apylinkė neturi savų patalpų, kas labai trukdo dažniau nariams susitikti.

Apie **LB Hamburgo** apylinkės veiklą pranešė jos pirmininkas Ričardas Baliulis. Hamburgo LB apylinkės narių visuotinis susirinkimas įvyko 1998 m. lapkričio 7 d. Jame dalyvavo 22 nariai ir 2 svečiai. Susirinkimo pirmininku buvo išrinktas Leonas Narkus, sekretore Rita Winnefeld.

Susirinkimą atidarė Hamburgo LB apylinkės pirm. Vilius Pareigis, kuris padarė pranešimą apie apylinkės praėjusių metų veiklą:

Hamburgo apylinkė šiuo metu turi 66 narius. Metų bėgyje įstojo 3 nariai. Valdyba, kaip visada, organizavo 2 tradicinius renginius:

Kalėdų eglutę, kurioje dalyvavo apie 40 žmonių ir Lietuvos nepriklausomybės minėjimą,

kuriame paskaitą skaitė LR konsulas Bonnoje Vytautas Gudaitis. Šiame renginyje dalyvavo apie 250 asmenų.

Po pirmininko pranešimo buvo kasininkės piniginė ataskaita, Kontrolės komisijos pranešimas ir naujosios valdybos rinkimai. Išrinkti keturi valdybos nariai, kurie pasiskirstė pareigomis taip:

Pirm.: Ričardas Baliulis, Ohlendiekskamp 9, 22399 Hamburg, Telefax: 040/6029606;

Pav.: Neringa Lesmann, Chateaufstr. 21f, 20535 Hamburg, Tel. 040/2003783;

Kasininkė: Dalia Malinauskienė, Diesterwegstr. 30, 25421 Pinneberg, Tel. 041/67798;

Sekretorė: Dalia Baliulytė, Roggenkamp 5, 22305 Hamburg, Tel. 040/20977354;

Į kontrolės komisiją išrinkti: Petras Biermanas, Terese Lipšienė ir Liucija Pašaitienė.

Po rinkimų prie kavutės buvo aptarti einamieji reikalai ir ateities veikla.

VLB Hamburgo
apylinkės valdyba

(nuotr. E. Baliulienės)

Apie **LB Stuttgarto** apylinkės veiklą vokiečių kalba pranešė jos pirmininkas L. Klafs. Apylinkėje neįvyko esminių pasikeitimų. Paskutiniai valdybos rinkimai įvyko lapkritį 1997 metais, kurių metu į valdybą buvo išrinkti 5 asmenys, kurių tarpe yra vienas narys jaunimo reikalams. Narių sąrašuose yra ir tie nariai, kurie arba jau keletos metų bėgyje pakeitė gyvenamąją vietą, arba jau daugiau nei 10 metų nėra susimokėję solidarumo mokesčio, arba, pagaliau, niekad apylinkės renginiuose nedalyvauja ir šiaip prie jokios veiklos neprisideda. Todėl laikoma, kad apylinkei priklauso tik 47 nariai. 1998 m. įstojo 6 nauji nariai.

Apylinkės nariai rinkdavosi kiekvieną mėnesį, išskyrus vasaros mėnesius, po mišių paminėti tautines šventes ar šiaip pabendrauti. Sekantis

renginys - 1998 metų palydėtuvės - gruodžio mėnesį. Leidžiamas aplinkraštis, kurį gauna per 90 asmenų. Nariai renka labdarą, kurią prelatas Bunga persiunčia į Lietuvą. Apylinkės veikla priklauso nuo finansų, o pinigų surenkama tik iš nario mokesčio ir aukų, todėl galimybės ribotos. Laimė, kad galima nemokamai naudotis Kolpingo namais. Apie Stuttgarto apylinkės veiklą buvo rašoma Informacijose, todėl čia nekartosime.

Apie **LB Rastatto** apylinkės veiklą raštu pranešė jos pirmininkas Augustas Sergejus. LB apylinkė turi 17 narių. Šių metų kovo 29 d. mirė Stasė Rugulienė. Apylinkės nariai įsipareigojo šelpti Trakų mokyklos nepasiturinčių šeimų mokinius.

Apie **Vasario 16 gimnaziją** pranešė jos direktorius Andrius Šmitas. Jis pasidžiaugė, kad kilę neaiškumai dėl mokyklos tolimesnio finansavimo neturėjo neigiamos įtakos mokinių skaičiui. Gimnazija naujus mokslo metus pradėjo turėdama 84 mokinius. Tiesa, daug laiko ir energijos pareikalavo naujo finansinio pagrindo gimnazijai planų sudarymas. Kaip žinia, iki šiol didžiausią pinigų sumą gimnazijos išlaikymui skyrusi Vidaus reikalų ministerija atsisakė nuo 2 000 metų teikti bet kokią paramą. Teko ieškoti paramos kitur. Direktorius manė, kad vienaip ar kitaip pavyks užtikrinti mokyklos egzistenciją. Reikalui esant, gimnaziją remti pažadėjo ir Lietuvos valdžia. Daug padėtų ir lietuvių aukos.

Apie **Lietuvių kultūros instituto** veiklą pranešimą padarė jo vedėjas Vincas Bartusevičius. Šiais metais buvo suruoštas jau 18 iš eilės suvažiavimas su moksline programa bendrąja tema „Lietuvos kelias į nepriklausomybę 1918 m.“. Buvo skaitytos 6 paskaitos iš šio šimtmečio pradžios Lietuvos istorijos. Koncertą atliko fortepijoninis duetas Lietuvos nacionalinės premijos laureatai Rūta ir Zbignevas Ibelhauptai. Suvažiavimo metu veikė Marijos Dambriūnaitės-Šmitienės foto nuotraukų paroda „Vokietijos lietuviai – Vasario 16 gimnazija – Lietuva“.

Nuosekliai Lietuvos M. Mažvydo nacionalinės bibliotekos remiama, nuolat auga LKI lituanistinė biblioteka. Knygas kataloguoja dipl. bibl. Artūras Hermanas. LKI bibliotekos katalogas per Heidelbergo universiteto biblioteką pasiekiamas ir elektroniniu keliu.

Archyvą tvarko Liudas Kairys. Jo fondai taip pat nuolat didėja. Tiek biblioteka, tiek archyvu vis daugiau naudojasi suinteresuoti mokslininkai. Pakartotinai prašomos apylinkių valdybos neišmesti bendruomenė bylų, o atiduoti jas saugoti LKI archyvu. Išmetus veiklos dokumentus, nebus išsaugoti ir apylinkių veiklos pėdsakai.

Apie **Vokietijos lietuvių jaunimo Sąjungos** veiklą pranešė jos vicepirmininkas Martynas Lipšys. Gegužės 22-24 d. Würzburge įvyko VLJS politinis seminaras, kurį rėmė Ackermanno Gemeinde, tema: Lietuvos ir Vokietijos

švietimas. Kun. Alfonsas Kelmelis ir Vytas Lemke skaitė paskaitas, po kurių buvo gyvai diskutuojama. Suvažiavime dalyvavo 25 žmonės. Čia buvo išrinkta nauja valdyba, kurios kadencija baigsis 1999 balandžio mėnesį: Vytas Lemke – pirmininkas, Martynas Lipšys – vicepirmininkas, Klaus Žulys – išdininkas, Dovilė Masionytė – sekretorė, Rimas Baliulis, Gintarė Kazlauskaitė ir Diana Kazbaraitė – nariai.

Rugsėjo 5-7 d. d 5 valdybos nariai buvo susirinkę Hüttenfelde ir nutarė, jog sekantis VLJS politinis seminaras įvyks 1999 balandžio 10-12 d. Bonnoje tema: „Tarp dviejų kultūrų savęs beišskant“, taip pat nutarta išleisti vasario mėn. jubiliejinį „Kibirkštėlės“ numerį. 15 lietuvių jaunimo dalyvavo pabaltiečių suvažiavime Bonnoje. Kasa papildoma Vasario 16 minėjimo metu, kai parduodami suaukoti pyragai ir kava. Kitokių įplaukų neturėta. Jaunimo sąjunga internete turi savo „homepage“, kur daug jaunimo gauna informaciją.

Apie **Lietuvių šalpos draugijos „Labdara“** veiklą pranešė jos išdininkas Jonas Vitkus. Draugija įkurta lygiai prieš 30 metų jau mirusio Jono Glemžos Stuttgarte. Jos tikslas – remti pašalpos reikalingą lietuvišką besimokantį jaunimą, ypač Vasario 16 gimnazijos mokinius. Šie metai užbaigiami su minusu, nes aukos nuolat mažėja, o paramos prašančių, vis dar atsiranda.

Apie **Romuvos moterų klubo** veiklą pranešė jos pirmininkė Irena Timpienė. Klubo narės dalyvauja ir prisideda prie visų renginių įvykstančių Romuvoje - Vasario 16 šventės minėjime, Joninių šventėje, o LKI konferencijos metu paruošė įvairių sumuštinių ir pyragų bufetą. Apie klubo narių renginius Informacijose jau buvo rašyta, todėl čia vėl nekartosim. Išskirtinai paminėtinos aktyvios ir kūrybingos klubo narės pvz. J. Lamkienė, M. Veršlienė bei M. Dambriūnaitė-Šmitienė, kurios šiais metais pasirodė su savo tapybos ir fotografijų darbais lietuvių ir vokiečių visuomenėi.

Po pranešimų vyko klausimai ir diskusijos. Buvo pasisakyta visais aktualiais klausimais ir aptarta tolimesnė Bendruomenės veikla. Nurodyta ir į tai, kad apylinkės, norinčios savo

renginiams gauti paramos iš VLB valdybos, turi jos paprašyti prieš prasidedant metams, kuriems parama prašoma.

Suvažiavimas baigtas koncertu, kurį atliko Stasys Stonkus - „žmogus orkestras“ iš Vilni-

aus. Jisai akordeonu atliko klasikos ir populiariosios muzikos, tarp jų ir savo, kūrinčius. Po koncerto buvo bendras pobūvis. Maistu ir gėrimais rūpinosi Romuvos moterų klubo narės, šokiams grojo Stasys Stonkus.

Gruodžio 5 d. buvo Tarptautinė savanorių darbuotojų diena, t.y. tų žmonių, kurie savu noru, be jokio užmokesčio atlieka įvairius visuomenei naudingus ar labdaringus darbus, Lietuvoje sakyti, veikia visuomeniniais pagrindais. Kiekvienoje visuomenėje yra būtinai atliktinų darbų, kurie ne- neša pelno. Kapitalistiniais pagrindais besitvarkantis ūkis tokių poreikių netenkina. Pati valstybė dažnai jiems neturi pinigų. Todėl juos atlieka patys susipratę piliečiai, nelaukdami specialaus užmokesčio.

Lietuvių bendruomenės veikla nuo pat pradžios rėmėsi savanoriais, neapmokamais darbuotojais. Tik labai mažai kur savo užmojams pavyko sudaryti ir pakankamai stiprų finansinį pagrindą. Tai gi, kas lietuvių išeivijoje yra atlikta lietuviybės išlaikymo, švietimo ir kitose kultūros srityse, yra atlikta žmonių, kurie tai darė be atlyginimo. Gal būt todėl daug kas daryta ir padaryta ne visai profesionaliai, ne visai tobulai, bet kitaip, tai išvis nieko nebūtų buvę padaryta. Valstybinių resursų išeiviai neturėjo. Sutelkti pinigai daugiausia išleisti investicijoms į pastatus, įrengimus, aparatus. Žmogaus darbas apmokamas nebuvo. Todėl vertėtų kaip tik ir mums su dėkingumu prisiminti visus tuos savanorius darbuotojus, kurie dešimtmečiais plūso, dirbo apylinkių vadovybėse, vargo mokyklose, minėjimų salėse, renginių komitetuose, dažnai nesulaukdami atitinkamo įvertinimo, padėkos. Be jų nenuilstamų pastangų ir aukos, Lietuvių bendruomenės darbų balansas būtų labai skurdus.

ACIU

AR LIETUVA TAPS NATO NARE?

Vokietijos LB darbuotojų suvažiavime š. m. lapkričio 14 d., LR ambasadorius prie NATO Linas Linkevičius pranešė apie Lietuvos įstojimo į Šiaurės Atlanto Sąjungą proceso stovį. Prie NATO Ambasada buvo įkurta 1997 m. lapkričio 12 d. Brüsselyje, kur šiuo metu dirba 5 lietuviai diplomatai.

Ambasadorius nurodė, kad Lietuvos gynybos politika yra tokia, jog pirmiausiai stengiamasi vystyti krašto apsaugą ir ginklavimąsi nepriklausomai nuo to, ar Lietuva kada nors bus priimta į Sąjungą ar ne, ir tik antroje vietoje orientuojamasi į NATO standartus, kaip pasirošimą narystei. Į kai kurių keliamą priekaištą, jog narystė Lietuvai atsiesianti labai brangiai, jis atsakė, kad Lietuvai nesant NATO nare, krašto apsauga dar daugiau kainuotų ir vis tiek nebūtų pasiektas reikiamas saugumas.

Ar Lietuva bus priimta į sąjungą, jos nariai neduoda aiškių atsakymų: vokiečiai arba išsiskinėja arba duoda skeptiškus atsakymus,

amerikiečiai nieko nepasako. Balandžio pabaigoje Vašingtone įvyks viršūnių susitikimas, kuriame bus sprendžiami NATO strategijos klausimai, aptarta naujoji NATO koncepcija, kuri reikalinga pasikeitus padėčiai, sugriuvus Sovietų Sąjungai. Pranešėjas manė, kad bus pakartota nuostata, jog NATO turi likti gynybos organizacija su ribotu narių skaičiumi. Patvirtintos busiančios ir NATO sutarties 5 straipsnio garantijos, pagal kurias visos sutarties šalys įpareigotos eiti į pagalbą prieš užpultam jos nariui. Išplėstos bus ir ne 5-jo straipsnio operacijos, t.y. palaikančios saugumą už NATO narių kraštų ribų, kuriose dalyvauti galės ir ne NATO nariai. Viršūnių susitikimas turės pasisakyti ir kaip turės būti elgiamasi su tais kraštais, kurie beldžiasi į NATO duris. Madrido susitikime Baltijos kraštai deklaracijoje buvo specialiai paminėti, kaip potencialūs sąjungai kandidatai. Lietuva nori, kad ir Vašingtono susitikimas Baltijos kraštus paminėtų ir tuo įvertintų jų iki šiol parodytas pastangas.

Gruodžio 8 d. NATO ir kitų (44) valstybių užsienio reikalų ministrai susirinks pasitarimams, tada bus galima numatyti, kokia kryptimi reikalai vystysis toliau. Ko galima laukti? Stebuklų nebus, manė ambasadorius. Nereikia nei per daug skubintis, nei per daug dejuoti, kad greit nesame priimami. Svarbu, kad šiandien esame saugesni negu vakar, o rytoj būsim saugesni negu šiandien. Nuolat didėja netiesioginės Lietuvos saugumo garantijos. Klaipėdos uoste apsilankantys Amerikos jūreiviai nieko strategiškai nepakeičia, tačiau psichologiškai padidina saugumą. Lygiai tą patį daro ir Lietuvos dalyvavimas karinėse operacijose buvusioje Jugoslavijoje, kas vakarų valstybių labai vertinama. Lietuva dalyvauja

sukurtose bendrose struktūrose kaip BALT-BOT – Baltijos batalionas, BALTRON – Baltijos eskadra (laivai Baltijos jūroje, kurie turėtų užsiimti žvalgyba), BALTNET – oro kontrolės sistema, BALTNETCOL – Karo mokykla. Šis ir kitas dalyvavimas tarptautiniuose junginiuose ir operacijose netiesiogiai riša mūsų kraštą su NATO kraštais ir tuo didina saugumo garantijas.

Baigdamas savo pranešimą, ambasadorius prašė Lietuvių bendruomenės daryti spaudimą Vokietijos politikams, kad šie paremtų Lietuvos pastangas tapti NATO nare. Po pranešimo vyko gyvos diskusijos, kurių metu ambasadorius atsakinėjo į klausimus.

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Tėvų susirinkimas

Spalio 16 d. įvyko mokinių tėvų susirinkimas, kuriame dalyvavo mokytojai, auklėtojai bei gimnazijos vadovybė. Buvo aptarti gimnazijai ir tėvams rūpimi klausimai. Praėjusiais metais nuveiktus darbus pristatė tėvų komiteto pirmininkas Juozas Kaminskas, o apie darbo organizavimą gimnazijoje, jos dabartį ir ateitį

kalbėjo gimnazijos direktorius Andrius Šmitas. Buvo išrinktas naujas tėvų komitetas: J. Kaminskas - pirmininkas, Pr. Genienė, Pr. Steinmetz, L. Povilionienė, L. Alber, L. Mednyanzsky – nariai. Po oficialiosios dalies visi dar ilgai bendravo prie kavos puodelio.

Svečiai gimnazijoje

Visą savaitę gimnazijoje galima buvo matyti belakstančius ar žaidžiančius tamsaus gymio vaikus. Tai mergaitės ir berniukai, kuriuos iš Ruandos atsivežė buvęs berniukų bendrabučio vedėjas misionierius kun. Hermanas Šulcas. Spalio 8 d. įvyko susitikimas su svečiais. Šulcas papasakojo apie nekaltų žmonių žudynes ir pavojingą gyvenimą Ruandoje. Visi čia esantieji svečiai yra netekę tėvų arba kitų artimųjų. Sunkus ir pavojingas gyvenimas nepalaužė jaunimo dvasingumo, papročių bei tradicijų, kurie atsispindėjo tą vakarą jų atliktose dainose, šokiuose bei kituose sceniniuose vaizdeliuose. Vakaras baigėsi gimnazijos mokinių ir svečių bendrais šokiais bei dainomis.

Reta savaitė, kad gimnazijoje nebūtų svečių. Keletą dienų čia svečiavosi Palangos Vlado Jurgučio vidurinės mokyklos mokinių teatro studijos nariai, vadovaujami mokytojos Almos Pronckūnienės. Lapkričio 4 d. ši grupė mokiniams, mokytojams bei apylinkės lietuviams parodė J. Grušo pjesę "Meilė, džiazas ir velnias" apie jaunimo gyvenimą ir problemas.

Rugsėjo gale aikštelėje po ažuolu gimnazijos mokiniams ir kitiems žiūrovams tautinius šokius pašoko Jurbarko kultūros namų jaunimo grupė. Per 50 dalyvių grupė į gimnaziją užsuko grįždama iš pasirodymų Baden-Württemberge.

Spalio 25-26 d. d. gimnaziją aplankė Regioninių problemų ir tautinių mažumų departa-

mento prie LR vyriausybės direktorius Remigijus Motuzas. Dviejų dienų vizito metu buvo aptarta gimnazijos veikla, jos perspektyvos, įvyko pasitarimas su lietuvių kalbą dėstančiais mokytojais. Departamento direktorius turėjo pokalbį ir su kitais gimnazijoje dirbančiais

mokytojais, tarnautojais, susitiko su mokiniais, apžiūrėjo bendrabučio patalpas, susipažino su biblioteka, Lietuvių kultūros instituto archyvu. Vieną popietę R. Motuzas galėjo pasigrožėti Heidelbergo miesto vaizdais ir jo architektūra.

Vėlinės

Mirusiųjų pagerbimas, kaip įprasta, prasidėjo šv. Mišioms, kurias koplyčioje laikė kun. J. Dėdinas. Po to prie mokyklos pastato stovinčio kryžiaus gausiai susirinkusiųjų rankose nušvito žvakutės ir fakelai, kurių virtinė nutįso kelyje į kapines, kur palaidota nemažai buvusių gimnazijos mokytojų, geradarių ir apylinkės lietuvių. Fakelų šviesoje, skaitant eiles

apie žmogaus gyvenimo ir mirties prasmę, susirinkusiųjų veiduose galėjai matyti rimtį ir susikaupimą. Čia palaidotų lietuvių gyvenimo epizodai buvo jautriai paminėti kun. J. Dėdino prisiminimuose. Sugiedojus giesmę "Marija, Marija", ant mirusiųjų kapų buvo padėtos atneštos žvakutės.

(E. Jankūnas)

Talentų vakaras

Š. m. lapkričio 21 d. Vasario 16-osios gimnazijoje vyko tradicinis „Talentų vakaras“, kurį organizavo gimnazijos ateitininkai. Jie ne tik iš anksto registruoja mokinius, norinčius šiame vakare vaidinti, šokti, dainuoti ar groti, bet ir veda vakarą, užpildydami tarpus tarp pasirodymų. Pagrindinė vakaro mintis - žvilgsnis į gimnaziją per zoologijos sodo prizmę -, buvo labai vykusiai ir nuotaikingai plėtojama, todėl susilaukė aistringų žiūrovų pritarimo ir plojimų. Vakaro vertinimo komisija turėjo daug

vargo, kol iš per 20 pasirodymų išrinko geriausius, kurie vėliau buvo apdovanoti tai progai išleistais garbės raštais ir dovanomis. Daugiausia žiūrovų simpatijų susilaukė vyresniųjų klasių berniukų nuotaikinga P. Čaikovskio baletu „Gulbių ežeras“ vienos scenos parodija. Dalyvių ir žiūrovų gausus skaičius, jų pakili nuotaika ir plojimai dar kartą patvirtino, kad „Talentų vakaras“ yra vienas iš mėgstamiausių renginių gimnazijoje.

(kun. Alf. Kelmelis)

JUBILIEJAI

Vincui NATKEVIČIUI 80 metų. Jubiliasas gimė 1918 m. lapkričio 6 d. Ožkabilių k., Vilkaviškio apskrityje Jono ir Elzbietos Natkevičiaus-Storpirštytės šeimoje. Lankė J. Basanavičiaus gimnaziją Vilkaviškyje, kurią 1938 baigęs, Vytauto Didžiojo universiteto teologijos-filosofijos ir humanitarinių mokslų fakultete studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą bei filosofiją. 1941-1944 metais dirbo Kauno „Aušros“ mergaičių, Alytaus ir Kauno VI gimnazijose lietuvių kalbos mokytoju. Jau gimnazijoje įsijungęs į moksleivių ateitininkų veiklą buvo jų slaptos centro valdybos narys, vėliau jos pirmininku.

Karo audrų atbloškėtas į Vokietiją, studijavo Bavarijos Eichštatto aukštojoje teologijos mo-

kykloje, vėliau Tübingeno universitete filosofiją, sociologiją ir Rytų Europos istoriją. Studijas baigė Magister artium laipsniu, parašęs darbą apie simpatiją ir meilę M. Schelerio filosofijoje. Jo pastangomis buvo pradėta atkurti moksleivių ateitininkų organizacija Vokietijoje, kurios pirmininku, o 1946-49 ir Ateitininkų federacijos gen. sekretoriumi, jam teko būti. Nuo 1952 m. aktyvus Europos lietuvių fronto bičiulių (ELFB) sąjūdžio narys, valdybos vice-pirmininkas, biuletenio redaktorius; Europos lietuviškųjų studijų savaitinių moderatorius ir paskaitininkas (31). 1954-1957 m. dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą Vasario 16 gimnazijoje. Iš ten išėjęs, dirbo Laisvosios Europos radijos lietuvių skyriuje Munchene. 1968-1980 m. buvo Vokietijos LB Tarybos, o vienerius metus

VLB valdybos narys,

Nuo 1967 m. rudens iki išėjimo į pensiją 1980 m. buvo Vasario 16 gimnazijos direktorius ir kartu ten dėstė lietuvių kalbą. Jo vadovaujamu laiku parke buvo pastatytas mergaičių bendrabutis.

Dar bedirbdamas gimnazijoje, Frankfurto/M. universitete dėstė vokiečių studentams lietuvių kalbą bei literatūrą. Paskaitas tęsė ir išėjęs į pensiją (1972-1994). V. Natkevičius ruošėsi dėstyti Vilniaus universitete filosofijos fakultete kursą apie A. Maceinos filosofiją. Deja, liga sunaikino visus planus. Buvo plunksnos žmogus, spausdinęs daug visuomeninio, filosofinio pobūdžio ir literatūros kritikos straips-

nių „Ateityje“, „Į laisvę“, „Drauge“, „Europos lietuvyje“, „Aiduose“, „Tėviškės žiburiuose“, „Krivulėje“ ir kt. Parašė knygą apie Joną Grinių.

Lapkričio 6 d. Vasario 16 gimnazijos valgykloje susirinko gimnazijos mokiniai, gausus būrys bičiulių, gimnazijos ir bendruomenės darbuotojų, pagerbti sukaktuvinėka. Gimnazijos ir bendruomenės vardu sveikino Andrius Šmitas, jubilato nueitą kelią ir visuomeninę veiklą taikliu žodžiu nušvietė kun. Jonas Dėdinas, sveikinimo žodį tarė ir dr. Jonas Norkaitis. Meninę programą atliko gimnazijos mokiniai. Visi maloniai pabendravo vaišindamiesi prie bendro pietų stalo.

Dr. J. Norkaitis
sveikina jubilata

(nuotr. M. Dambriūnaitės-Šmitienės)

Algirdui PALAVINSKUI 70 metų. Jubilatas gimė 1928 m. spalio 10 d., Algupio kaime, Babtų valsčiuje, Kauno apskrityje. Baigęs vietos pradinę mokyklą, lankė Babtų progimnaziją. Karui praūžus, dar nebaigęs gimnazijos, pradėjo mokytojauti Juodaičių mokykloje, dirbo Pažečių pradinės mokyklos vedėju, Betygalos valsčiaus švietimo skyriaus vedėju. Po trijų metų tarnybos sovietinėje kariuomenėje vėl mokytojavo Tytuvėnuose, Lyduvėnuose. 1960 Palavinskas su šeima atvyko į Vokietiją, Saarlandą. Algirdas gavo darbą metalo fabrike, atsiradus galimybėms, studijavo. Po to sekė

dviejų metų darbas Vasario 16 gimnazijos bendrabučio vedėju. Grįžo vėl studijuoti į aukštąją pedagogikos mokyklą, kurią baigęs, nuo 1968 iki 1975 dirbo vokiečių mokyklose. Dažnai kviečiamas vertėjauti įvairiais reikalais atvykusioms rusų delegacijoms, laikui bėgant tapo profesionaliu vertėju. Nepamiršta ir Vasario 16 gimnazijos – dažnai susitinka su buvusiais kolegomis su kuriais diskutuoja didaktiniais ir metodiniais klausimais, rašo straipsnius iš gimnazijos gyvenimo.

1960 metais į Saarlandą iš Lietuvos atvyko geras pusšimtis lietuviškų šeimų, Lietuvoje įro-

džiusių savo vokišką kilmę. Čia jiems niekas nedraudė lietuviškai kalbėti ir tarp savęs bendrauti, todėl tą pačią žiemą susirinkę lietuviai su vaikais bendrai atšvenčia Kalėdų eglutę. Taip gimė LB Saaro krašto apylinkė, kurios įkūrėjas ir buvo Algirdas Palavinskas. Jis čia ir už Saarlando ribų buvo ir renginių šeimininkas, ir patarėjas, ir vertėjas, ir paskaitininkas, ir kelių laikraščių nuolatinis bendradarbis. Palavinskas ne tik subūrė Vokietijos lietuvius inteligentus į Lietuvių kultūros draugiją, bet ir jai ilgus metus vadovavo, rengda-

mas suvažiavimus su kultūrine programa ir koncertus.

Palavinskas visą laiką labai domėjosi gyvenimu Lietuvoje, skaitė spaudą, bendravo su jos žmonėmis. Lietuvai tapus nepriklausomai, jo namai tapo užėja iš Lietuvos atvykstantiems bičiuliams, pažįstamiems ir kt. Rinko labdarą ir pats ją vežė į Lietuvą senelių ir vaikų namams. Sunki liga jau prieš keletą metų sutrukdė jo tolimesnę visuomeninę bei asmeninę veiklą

Dr. Jonui NORKAIČIUI 70 metų. Jubilatas gimė 1928 m. rugsėjo 26 d. Kaune. Tübingeno ir Strasburgo universitetuose studijavo filosofiją ir ekonominius mokslus. 1956 už disertaciją „Kulturphilosophie“ pas Leo Frobenius Tübingeno univ. gavo filosofijos daktaro laipsnį. 1957 m. tame pačiame universitete įgijo diplomuoto ekonomisto laipsnį. Po studijų iki išėjimo į pensiją dirbo įvairiose stambiose Vokietijos pramonės firmose atsakingose pareigose.

Lietuviuose reiškėsi ateitininkų organizacijoje, Lietuvių fronto bičiuliuose, atstovavo ir Krikščionis demokratų įvairiose tarptautinėse konferencijose; buvo Deutsch-Baltische Ge-

sellschaft narys ir jos lietuvių – vokiečių sekcijos pirmininkas. Vokietijos LB reiškėsi Stuttgarto apylinkėje, užimdamas įvairias vadovaujančias pareigas; buvo išrinktas į VLB Tarybą, Vasario 16 gimnazijos kuratoriją ir jos valdybą; Lietuvių kultūros instituto narys steigėjas ir kurį laiką valdybos vicepirmininkas, studijų savaičių moderatorius.

Dr. Jonas Norkaitis lapkričio 7 d. pasikvietė gimnazijos ateitininkus kavai ir pyragui į Romuvos pilies salę. Jis ir Bernadeta Goštautaitė kalbėjo apie ateitininkų veiklą ir idealus. Maloniai pabendraavę, pasidaliję mintimis, ateitininkai ir jubilatas išsiskirstė.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS 50-ČIO PAMINĖJIMAS VOKIETIJOJE 1999 M. LIEPOS MĖNESYJE

Lietuviams pabėgėliams besisklandantiems iš Vokietijos po įvairius pasaulio kraštus, Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (VLIKas) 1949 metais paskelbė Lietuvių Chartą. Tai buvo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) organizacijos pagrindas ir pradžia. 1999 metais šiai organizacijai sukaks 50 metų.

Pasaulio lietuvių bendruomenės kraštų pirmininkų pageidavimu ir PLB valdybos pavedimu,

PLB 50-čio MINĖJIMAS ĮVYKS VOKIETIJOJE, HÜTTENFELDE,

Vokietijos LB ir Vasario 16 gimnazijos būstinėje.

Vokietijos LB valdyba yra pramačiusi tokią bendrą laikinąją minėjimo programą:

1999 m. liepos 11-18 d.d. Europos lietuviškųjų studijų savaitė – paskaitos Lietuvos tremtinių-pabėgėlių (į rytus ir vakarus) istorijos temomis.

Liepos 15-17 d.d. Pasaulio LB pirmininkų pasitarimai.

Liepos 17 d. iškilmingas minėjimas su menine programa. Pagrindiniu kalbėtoju yra pakviestas Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus.

Pasaulio LB kraštų valdybos yra prašomos atkreipti dėmesį į parengimo datas. Išsamesnė informacija bus suteikiama vėliau.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

LR prezidento vizitas Bonnoje

Š. m. lapkričio 20 d. Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus atvyko trumpam vizitui į Bonną. Europos integracijos tyrimo centro kvietimu jis Bonno universitete skaitė paskaitą apie Lietuvos pasiruošimą stojant į Europos Sąjungą. Po paskaitos Prezidentas susitiko LR ambasadoje ir su Vokietijos LB na-

riais. Gimnazijos direktorius A. Šmitas išdėstė jam gimnazijos išlaikymo perspektyvas; o VLB valdybos pirmininkas A. Šiugždinis pakvietė Prezidentą į 1999 m. liepos 17 d. numatytą Lietuvių chartos paskelbimo 50 m. jubiliejaus minėjimą Romuvoje, Hüttenfelde.

LR Prezidentas,
LR ambasadorius
su Vokietijos LB
vadovais

(nuotr. M. Dambriūnaitės-Šmitienės)

Bevizis važiavimas į Lietuvą

Naujasis Vokietijos ambasadorius Lietuvoje Detlef von Berg oficialiai informavo Ministrą Pirmininką Gediminą Vagnorių, kad nuo 1999 metų kovo 1 dienos tarp Lietuvos ir Vokietijos įvedamas bevizis režimas.

Gruodžio 18 dieną numatomas vidaus reikalų ministro Stasio Šedbaro vizitas į Vokietiją, kurio metu ketinama pasirašyti readmisijos sutartį, atversiančią kelią bevizio režimo įgyvendinimui.

MIRUSIEJI

Tamara KELERIENĖ, gimusi Štrausaitė, š. m. rugpjūčio 28 d. Bremene iškeliavo į amžinybę.

Velionė buvo gimusi 1912 m. balandžio 24 d. Rumšaičiuose, Ylakių valsčiuje, dvarininko Alfonso Štrauso ir jo žmonos Marijos šeimoje. 1938 m. ištekJė už lietuvių evangelikų liuteronų kunigo

Adolfo Kelerio ir susilaukė su juo 4 dukrų. Jos visos lankė Vasario 16-tą gimnaziją, nes tėvams buvo labai svarbu, kad dukros užaugtų lietuviškoje dvasioje, dėl to buvo namuose kalbama tik lietuviškai. Karo audrų nublokšta į Vokietiją, perėjusi per daug pabėgėlių stovyklų, ji su šeima įsikūrė Bremeno mieste. Vyriui 1983 m. mirus, ir keletą metų pagyvenusi Hamburge, apsigyveno vėl Bremene pas savo jauniausiąją dukrą, kurios namuose ji ir mirė.

Velionė buvo labai muzikali ir apsikaičiusi. Mokėdama groti, ilgus metus palydėjo savo vyro laikomas pamaldas vargonų muziką. Dažnai ir namuose suskambėdavo pianinas, nes ji mylėjo lietuviškas dainas ir skatino savo dukras jas dainuoti. Buvo labai svetinga, ir nors pati nelabai mėgo keliauti, visuomet džiaugėsi, kai į namus ateidavo svečių. 1988 m. lapkričio 3 d. išlydėjo ją nemažas būrys artimųjų, giminių ir draugų į kapines, kur buvo palaidota šalia savo vyro.

(R. Baliulis)

**46-sios Europos lietuviškųjų studijų savaitės, įvykstančios 1999 m. liepos 11-18 d.d.
Romuvoje, Hüttenfelde, numatyti paskaitininkai ir jų temos:**

1. Naujoji išeivija Amerikoje po 1990 m., N.N.
2. Išeivių investicijos Lietuvoje pirmuoju ir antruoju nepriklausomybės laikmečiu, N.N.
3. Vasario 16 gimnazija, Andrius Šmitas, Vokietija
4. Išeivijos supratimas išeivių filosofijoje, dr. Kęstutis Girnius, Čekija
5. Lietuvos emigracijos istorijoje, prof. dr. Egidijus Aleksandravičius, Lietuva
6. Lietuviai Vokietijos DP stovyklose, Vincas Bartusevičius, Vokietija
7. Kultūrinio išeivijos palikimo sauga Lietuvoje, Silvija Velavičienė, Lietuva
8. Emigracijos atskirose kultūrose ir jų įvertinimas, prof. dr. Leonidas Donskis, Lietuva
9. Rytų kraštų Lietuvių Bendruomenės, dr. Remigijus Motūzas, Lietuva
10. Lietuvių Chartos penkiasdešimtmetis, N.N.

46 ELSS moderatoriai:

Artūras Hermanas, Bammental, e-paštas: jkz5@urz-mail.urz.uni-heidelberg.de

Egidijus Aleksandravičius, Kaunas, e-paštas: EGIDIJUS@pub.osf.lt

Savaitės gyvenimas kainuos 490,-- DM (jaunimui 250,-- DM),

Registracijos mokestis 100,-- DM (jaunimui veltui)

Daugiau sužinoti apie dalyvavimo sąlygas, nuolaidas ir registruotis galite šiuo adresu:

Tomas Bartusevičius, Lorsche Str. 1, 68623 Lampertheim-Hüttenfeld, Vokietija

tel.: 06256 - 322, faksas: 06256 - 1641, e-paštas: 113240.151@compuserve.com

INFORMACIJOM S leisti ir VOKIETIJOS LB-ei aukojo:

Sofija Baublys iš Stuttgarto.....50,--DM
 Michael Pyschow iš Kahlio.....50,--DM
 Hans-Dieter Basel iš Dortmund . .20,--DM
 Lydia Kundrotas iš Pforzheimo.....30,--DM
 Siegfried Gronau iš Großsolto.....50,--DM
 Richard Pohl iš Olsbrückeno.....40,--DM
 Alma Mašidlauskas iš Hamburgo....88,--DM
 Elmar Dressler iš Müncheno.....100,--DM
 dr. Arnold Gintaut iš Bonnos.....200,--DM
 Herbert Märkl iš Hittfeldo.....50,--DM
 K. Bendoraitis iš Schwetzingeno.....50,--DM
 Theresa Lipšys iš Hamburgo.....100,--DM

Johann Klinger iš Hamburgo.....100,--DM
 A. Silinis-Borowski iš Salzgitterio...100,--DM
 Giedra Miglinis iš Müncheno.....120,--DM
 Arthur Hermann iš Bammentalio...152,--DM
 Sigita Huth iš Berlyno.....16,-- DM
 Helene Budrys iš Hageno.....50,--DM
 A. Bartusewitsch iš Waiblingeno.....100,--DM
 dr. Willy Lehnert iš Stegeno.....76,--DM
 Jonas Gudas iš Müncheno.....38,--DM
 Ilse Quorin iš Steinburgo.....100,--DM

Litauische Volksgemeinschaft e. V.

Vokietijos LB, Lorsch Str. 1, 68623 Lampertheim-Hüttenfeld

Tęsinys iš 15 psl.

Sonata Büttner iš Bensheimo.....100,--DM	Nikolaus Brill iš Trierio.....50,--DM
A. Banaitis iš Bruchmühlbacho.....100,--DM	Herta Schäle iš Memmingeno.....100,--DM
Lothar Klafs iš Stuttgarto.....50,--DM	Christine Bahloul iš Bremeno.....36,--DM
Rima Augsten iš Griesheimo.....50,--DM	Vl. Lukošūnas iš Germersheimo....200,--DM
Franz Alioschat iš Wiesbadeno.....138,--DM	Galia Malinowski iš Pinnebergo.....25,--DM
Jer. Jarumbawitsch iš Mannheimo....50,--DM	Mykolas Masiokas iš Bad Rapenau..50,--DM
Genovaite Mausel iš Nienburgo.....100,--DM	Vilius Kurcas iš Ketscho.....50,--DM
dr. Hermann Dolles iš Lauingeno.....80,--DM	Edwin Dilba iš Nußbacho.....100,--DM
Albin Sidaras iš Reilingeno.....50,--DM	Vyt. Damijonaitis iš Memmingeno...50,--DM
Neringa Müller iš Jücheno.....20,--DM	Martin Wallat iš Düsseldorfo.....50,--DM
Margarete Vencius iš Heidesheimo..50,--DM	Alfred Broszat iš Wegbergo.....76,--DM
A. Schugschdinis iš Hüttenfeldo.....100,--DM	
Povilas Reklaitis iš Weimaro.....50,--DM	

AČIŪ

1999 m. RENGINIAI

1999 m. vasario 20.....Centrinis Vasario 16 minėjimas Bürgerhause, Hüttenfelde
 1999 m. kovo 9..... Vokietijos LB Tarybos posėdis, Romuvoje, Hüttenfelde
 1999 m. birželio 19.....Joninės, Romuvoje, Hüttenfelde
 1999 m. gegužės 8-9. LB Köln-Bonnos apylinkės „Gegužinė“, Haus Annaberg, Bonnoje
 1999 m. liepos 11-18. 46 Europos lietuviškųjų studijų savaitė, Romuvoje, Hüttenfelde
 1999 liepos 15-16..... Pasaulio LB pirmininkų susirinkimas, Romuvoje, Hüttenfelde
 1999 liepos 17..... ..Lietuvių Chartos 50-mečio minėjimas, Romuvoje, Hüttenfelde
 1999 m. spalio 01–03.Lietuvių kultūros instituto metinis suvažiavimas Haus Annaberg,
 .....Bonn-Bad Godesberge

Vokietijos LB Valdybos Informacijos

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Lorsch Str. 1, 68623 Lampertheim-Hüttenfeld,

Tel.: 06256 - 322, Fax: 06256 - 1641, E-Mail: 113240.151@compuserve.com

Bankverbindung: Deutsche Bank Weinheim, BLZ 670 700 10, Kto. Nr. 581 7978

Gautus rankraščius redakcija taiso ir trumpina savo nuožiūra. Spausdinama medžiaga nebūtinai atstovauja VLB Valdybos nuomonei. Pasinaudojant Informacijų žiniomis, maloniai prašoma nurodyti šaltinį.